

TARTIŞALIM

Teneffüs bittiğinde sınıfa dönen bir öğrencinin çantasında parasını göremeyince teneffüse çıkmayıp tek başına sınıfta oturan bir arkadaşına "hırsız" demesini doğru buluyor musunuz? İstishâb delili bakımından tartışınız.

4.2.9. Şer'u Men Kablena

Sözlükte "bizden öncekilerin şeriatı/şeriatları" anlamına gelen şer'u men kablena tabiri, Hz. Muhammed'den (s.a.v.) önceki peygamberlere gönderilen dinî hükümler anlamındadır.

Kur'an'da diğer kavimler hakkında ortaya konulan hükümlerden nesih edilenler bağlayıcı değildir. Yürürlükte olduğuna dair delil bulunan hükümler ise bağlayıcıdır. Örneğin Bakara suresi 183. ayetinde **"Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı."** şeklinde ifade edilen oruç ibadeti yürürlüktedir ve bağlayıcı bir hükümdür.[29]

BİLİYOR MUSUNUZ

İstishâbla ilgili bazı prensipler vardır ve bunlar istishâbın çeşitleridir. Söz konusu prensipler şunlardır:

- **Beraet-i zimmet asıldır:** Sanık, suçlu olduğu ispat edilene kadar suçsuzdur.
- **Eşyada aslolan mübahlıktır:** Haram olduğuna dair kesin bir delil bulunmayan her şey, nimet olması yönüyle mübahtır.
- **Şek ile yakîn zâil olmaz:** Bir şeyin var olduğu kesin olarak biliniyorsa onun varlığının şimdi de devam ettiğine hükmedilir ve şüphe sebebiyle yokluğuna hükmedilemez.

29 İbrahim Kâfi Dönmez, "Şer'u Men Kablenâ", TDV İslam Ansiklopedisi, C 39. s. 15-16.